

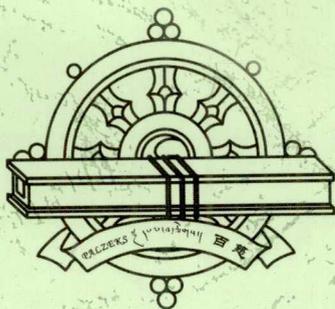

༡། །སྟག་ཚང་ལོ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་ འབྲུམ་པོད་དང་པོ་བཞུགས།

དབལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བརྒྱུགས།

ཀུང་མོད་པོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

༄༅། །སྐྱུག་ཚང་ལོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་
གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོ་
བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བཅའ་གསུང་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བརྐྱོད་གསུང་།

དཔེ་རྒྱན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་རྒྱན་པ་འགན་འཁུར་པ། ཚེངས་པོ།
མཚན་པོག་མཛེས་འཛོད་པ། འགོ་འདུལ་རྗེ།

ལེ་ཤེས་ལྷན་ཁག་གི་ལས་ཁུངས་ལས་ཁུངས་།

དེབ་ཉེར་དགུ་པ།

༡། །སྐྱུ་ཚང་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་
གསུང་འབྲུམ་པོད་དང་པོ་བཞུགས་སོ། །

(༡/༧)

སྐྱུ་ཚང་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཅམས།

*

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱེདས།

ཀྲུང་གོ་པོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་བཟུམ།

པེ་ཅིན་མོ་རིན་ཆེན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་སྐུ་དཔར་བཏབ།

ཞུ་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེདས།

ཞུ་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

དཔར་གངས། ༠༠༠༧—༢༥༠༠

ISBN978—7—80057—898—4/Z. 501

དེབ་རིར་སྐྱུར། ༢༩.༠༠

འདི་འདྲའི་དཔེ་རྒྱན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་སྐལ་
བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་རྒྱན་འཆར་གཞིག་ཅོ་པོའི་ནང་དུ་
བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་མིང་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ལྷིན་པ་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདོང་འཛོག་དང་མཐོང་ཚེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱུང་བ་ཞུས།》 གི་མ་ལྷི་མལ་ཚེར་ནི་དབུ་མེད་འི་སྐྱེད་ཤིང་གི་སྐྱེད་ཤིང་གི་ལོ་ལོ་བཟུང་
གསལ་མི་གསལ་དང་རྒྱང་ཡིག་མང་ཞིང་འི་སྐྱེད་ཤིང་ལྷོ་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔེ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱོང་བརྗེ་
ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ལྷན་པར་རྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསར་རྒྱུ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུབ་པ་
ལྷུང་། བར་གིང་དུ་འཕོང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱན་གཞན་པ་དང་བརྗེར་ཏེ་གཏན་ལ་སལ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཚད་པ་མོ་མོའི་བརྗེས་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལྷ།

དཔེ་རྒྱན་རྒྱང་རྒྱུབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་ལྷགས་ལྷུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་མིང་
ལྷན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ལུབ་བརྗེན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གསོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་འཇུབ་སྦྱོར་གྱི་
བཀའ་འདྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་ཐག་པ་ནས་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་དང་། དཔེ་བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་པ་ལྷན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱུག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་
བསམ་དང་འབད་བརྗོན་ཚེན་པོས་ཞབས་ལྷི་ལུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྐྱེད་ཐག་པ་ནས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ཞེས་ལུ་
རྒྱ་དང་།

དཔེ་རྒྱུ་ལས་འདིའི་དཔེ་རྒྱུ་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཉན་དང་ཞིབ་ཚགས་བཟྱི་ལུལ་བུས་
མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་གེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཇུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་མྱིང་བས་དཔྱད་ལྷན་དག་
གིས་ནོར་བཅོས་ལོ་བསྐྱང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྐྱོལ་གནང་བར་ལུ་ལུ།

ཞེས་ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས།
སྐྱེ་ལོ་༡༠༠༧ལོའི་རྗེས་པ་དང་པོའི་ཚེས་༡༠ལ།

སོན་འགྲོའི་ལུ་ཚོགས།

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་སོགས་གྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་
ལུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སློལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟོན་པལ། མངོན་བརྗོད་ལྟེན་སྦྱོར། སྐར་ཅིས་འབྱུང་
ཅིས་། སྐྱ་ཚང་བཙོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཚེ་བ་ཚང་ལ་མ་རྟོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྱུང་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་ཐོག་མར་སློལ་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འདོན་སྤྱོད་སྤེལ་བར་
མཚན་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་སྐྱོན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྤོགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྦྲངས་ན་རི་རབ་ལྷན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཚོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲང་ན་
ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཚིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་རྟོར་སོགས་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་དུ་འདར་དར་ཁྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་གྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་

འཛམ་གླིང་གར་རུབ་གྱི་ཡུལ་གྱང་གསུང་མཆོད་དེ། དབེར་ན། ཨོ་ག་སི་ཐོར་རྗེ་
དང་། ཉར་མིན་ལྷ་སུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་འི་སོགས་སུ་གསལ་ཆེན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་
རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དབེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཚིག་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་མའི་སྡེ་ཚོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་བཙུན་ཅེས་པ་དེ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སློབ་མདོ་ཙམ་ལུ་ན། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཛམ་མགོན་གོང་
སྐུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཚེས་སློབ་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐ་ཙམ་ཞང་། །ཀུའམ་ཆེན་
རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་བ། །འུ་སློབ་བཤད་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་
དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་བཙུན། །རྟིང་མ་བཀའ་གང་མས་ལམ་
འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་བ། །ཤངས་བ་ཞི་བྱེད་སློབ་དུག་བསྐྱོབ་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྱད་དང་འཆད་རྩལ་
གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
རྩལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་བརྒྱུད་འདྲན་པའི་ཤིང་
ཉ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྐྱབ་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་བཙུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཙུན་པའི་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སུ་ཞིག་བདག་ཙམ་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་
པའི་ལུས་སློག་ལོངས་སློབ་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་
རའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འབྲན་ཡུན་མན་བདེའི་དབལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་
པའི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་
གྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྲུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་

དང་མི་མེད་གི་གཞོན་པས་ཉམས་ཉམས་ཚེད་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཚབས་ཅིག་ཉར་གི་ཡང་དག་
པའི་སྲིད་ཇུས་གི་ཉི་འོད་སྐྱར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉར་དང་རྒྱལ་ཁབ་གིས་འགོ་བྲིད་
དང་ཅ་འཇུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱན་།
རྒྱུར་སྐྱེལ་སོགས་གི་སྒྲོན་ལས་རང་རིགས་གི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་གི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕོས་བསྟུན་གི་སྤྱི་ལུ་རྒྱུལ་པའི་སྐལ་བ་
བཟང་པོའི་དབལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་མེས་
རྣམས་གིས་བཞག་པའི་ཕ་ཚོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་བསོད་ནམས་
གི་བཀོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཚེད་པོས་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་དར་
སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུ་ཅག་
བོད་གི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྤྲོས་འབྲལ་མཁན་གི་ཞུན་དར་
འཕྲིད་གསུམ་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཚོན་ན། རང་རེའི་བྲག་པར་བབ་པའི་གཞན་
འྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྲུ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། ཐོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཚད་པའི་སྒྲིས་སུ་དམ་པ་རྣམས་གིས་
ལྷགས་རྩོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་རྒྱལ་གིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་
མདོ་སྐགས་གི་གཞུང་བཤད་དང་། ཚེས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
གསན་ཡིག་བརྗེས་སྲོད་དང་སྟོན་བག་ཅིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཕྲོར་
བ་རྣམས་བསྟུས། ཚད་བ་རྣམས་བསྐབ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་

རྣམས་པ་སྐྱིག་པ་ཉེ་དཔེ་ཚོགས་འགའ་མི་པ་བསྟར་ཆགས་སྐྱུ་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་
དང་བསྐྱུན་ཕྱིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་ ༡༠༠༡
ལོ་ནས་སྟམ་ལོའི་གསུང་འབུམ་འཚོལ་བསྟུ་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་ལེབས་པ་བཞིན།
དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ལོ་མང་མིང་འབད་ཚུལ་
བྱས་པ་བརྒྱད། ད་ལན་ང་ཚོས་འཚོལ་བསྟུ་བྱུབ་པའི་སྟམ་ཚང་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་པོ་ཉེ་བདུན་དང་། ཁོང་གི་ཁྱབ་པོ་དཔོན་ཡིག་དཔལ་འབྱོར་
བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་གཤངས་ཡིད་འཛིན་
ལོར་སྲིད་ཐེང་བ་བཅས་དེབ་བརྒྱད་པོ་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་
མིང་མོ་འདིའི་ནང་མི་པ་བསྟར་ཆགས་སྐྱུ་ཚེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་གྱི་སྐྱོན་
ཟུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སྐྱུ་འབུལ་ཕྱིས་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྐྱུན་ལུ་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་
ཞིང་མཁྱེན་སྐྱོན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་གྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སློལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡང་གནང་གི་སྐབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཇོག་གསལ་འདེབས་ལུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་གྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་
གིང་། བཅས་གྱི་སློ་གོས་བཀྲ་པའི་གཞོན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། ལྷིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་ཚོ་འདོན་པ་ལས། རྩོལ་མེད་གྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྟིང་ལ་
འཆར་། རོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷིང་མེད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱུན་གྱི་སྤྱི་ལུ་ལས་གཙུང་ཟད་ཏེ་སྐྱབ་ལུས་ན།

མོན་འགོའི་ལུ་ཚོས།

མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ། རང་ཉིད་གྱི་
ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་གུང་ལོང་བ་ནི་མཐོང་ཚོས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ལུའོ། །

ཕན་འབྲོག་ཀན་འབྲམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ པའི་ལྷོ་ཚོས་ལ་གྲུས་ཐུལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

སྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལོ་ལྔ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་འདི་ནི། རིས་མེད་
རྒྱལ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་ལ་ལྟ་བུ་བསམ་དང་དག་སྣང་མཚོག་ཏུ་མངའ་བ། དབལ་ན་ལྟུང་
མཁའ་པོ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཟུག་དཀར་མཚོག་སྐྱེད་ལུང་བསྐྱེད་ཉི་
མ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་སློབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་ལམ་
དུ་འབུལ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་མཁའ་པོ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་དུས་དང་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་དཔེ་རྟེན་དཔེ་དཀོན་རྣམས་སྤྱང་སློབ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་དུ་ཅིས་ཏེ་འབད་
ཚོལ་རྒྱ་ཆེན་གནང་བར་ཐོས་ལ། ལྷན་པར་དུ་དཔེ་རྟེན་ཁ་འཐོར་དུ་གྱུར་བའི་རོང་
སློབ་ཤེས་བྱ་རྒྱུ་རིག་གི་གསུང་འབུམ་དང་། སྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལོ་ལྔ་བ་ཤེས་རབ་རིན་
ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་གཉིས་འཚོལ་བསྐྱེད་ཆེད་འབད་ཚོལ་རྒྱ་ཆེན་གནང་ཞེ། དེ་
ཅིང་མི་རིགས་རིག་གནས་པོ་བྱང་དང་། འབྲས་སྤྱང་དགོན། ས་སྐྱེད་གོན། ཅེ་པོ་
ཉ་ལ། བང་སོག་དཔེ་མཛོད་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་བཅའ་འཚོལ་དུ་སྐྱེད་དོས་
ངོ་མེད་ས་གནང་ཞིང་། མ་ཟང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ལོར་བྱང་ཨོ་རྒྱུ། ཁསས་སྐྱེད་

བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ། བསོད་ནམས་ཚེ་འཕེལ། ཡུམ་པ་སྒྲིགས་ལ་བཀའ་
 མངགས་གནང་སྟེ་འཚོལ་བསྟུ་མཛད་པས། རོང་སྟོན་བཀའ་འབྲུམ་འཚོལ་བསྟུ་
 རུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཚེ་བསོད་ནམས་ཚེ་འཕེལ་ནས་འགན་སྲུང་ལུས་པ་བཞིན་དུ་
 དཔེ་སྟོན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་གིང་། ཁོང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལུང་
 གསུང་འབྲུམ་སྟེ་དགའི་གིང་བར་དུ་མ་འཁོད་པ་གསར་དུ་རྟེན་པའི་པོ་ཉི་གསུམ་
 ཚར་ལྟ་བུ་བར་ཉེ་བཤད་ལྟ་དང་གདན་ས་ཁག་ལ་གནང་ཞིང་། ལྷག་ལོའི་
 གསུང་འབྲུམ་འཚོལ་བསྟུ་དང་ལྷུང་སྟོབ་ཀྱི་བཀའ་མངགས་གང་གི་སྟོབ་མ་
 ཀམ་བདེ་ལེགས་ལ་གནང་། དེ་ནས་སྐྱི་ལོ་༡༠༠༡ལོའི་རྩ་བ་དང་པོར་ཀམ་བདེ་.....
 ལེགས་ཁམས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ཏུ་དཔེ་རྟེན་འཚོལ་བསྟུའི་ཚེད་འགོ་
 ཁར་། སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་དག་དབང་བཀའ་གིས་ཀྱི་ལྷག་གིས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བཛོད་
 སུམ་བེད་གིས་མ་བྱིན་ཅན་ཞིག་དང་། མི་དམངས་ཤོག་སྒྲོར་༡༠༠༠ཐམ་པ། ལ་
 བདགས་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་བཅས་གནང་ནས་ཞལ་ཉ་གང་མང་དང་། ལས་ཀ་
 ལེགས་གྲུབ་ལོང་བའི་གིས་སྟོན་གྱང་མཛད། ཀམ་བདེ་ལེགས་ནས་ཁམས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཀྱི་ལས་ཀ་རྣམས་གྲུབ་ཉེ། འབྲས་སྲུངས་དགོན་གྱི་དཔེ་རྟེན་ལྷུང་སྟོབ་བྱེད་སྐབས་
 མཁན་རིན་པོ་ཚེ་ཞི་བར་གཤེགས་ཟིན་མོད། ཁོང་གིས་མཁན་རིན་པོ་ཚེའི་ཞལ་
 ཚེམས་དང་། གཟུག་དཀར་མཚོག་སྐྱུལ་རུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཚོག་ནས་མ་དཔེ་
 འཚོལ་བསྟུའི་འགོ་སོང་དང་བཀའ་སྟོབ་མཛུབ་སྟོན་ལོག་སྐྱུ་ལོའི་གསུང་
 འབྲུམ་ལོ་རྩ་ལྟེ་རིང་མདོ་ཁམས་དབྲས་གཙང་། ལྷི་གྲིང་གི་དཔེ་མཚོད་ཁག་

ཅིག་གཅོས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་མང་པོ་ནས་འབད་འཚོལ་བྱས་ནས་རྟེན་པའི་
ཚོས་ཚབ་ཡལ་པོད་བདུན་དང་། ལྷག་ལོའི་ཁྱེད་དཔོན་ཡིག་དཔལ་འབྱོར་བཟང་
པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་གངས་ཡིད་འཛིན་ལོར་
སུའི་ཐེང་བ་བཅས་འཇའ་ལུས་སུ་འགོ་ལ་ཁད་ཀྱི་དཔེ་རྟེན་འདི་དག་དེབ་རྒྱང་
བརྒྱད་དུ་བགོས་ཏེ། དེད་དཔལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
གིས་གཉེར་བའི་མེས་པོའི་ལུལ་བཞག་ཅས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ། སྤར་
རྒྱལ་ལུས་ཏེ་མཁུལ་ལུལ་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་རྒྱ་ཡིག།

སྤྱིར་སྣག་ལོའི་བཀའ་འཇུག་ལ་སྣག་ལོའི་དངོས་སྤོབ་རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་
དབྱེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གསུང་འཇུག་ཚུགས་སྤྱིག་བྱས་པ་ཀྱུན་ལ་པོ་
ཏི་བཅུ་གངས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས་རུ་རེན་ཚེན་གྱིས་མཛད་པ་འཇམ་
དབྱེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་སྣག་ལོའི་ཉེ་གནས་ལྷ་ཡི་དབང་རྒྱལ་དང་། དགེ་སྤོང་གྲུབ་པ་
རྒྱལ་མཚན་སོགས་གྱིས་གཙང་ཚོས་འཁོར་སྐྱང་དུ་སྣག་ལོ་ཞིབ་གཤེགས་ནས་
ལོ་བདུན་སོང་བ། པོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༧ལོར་ཤིང་
སྤར་དུ་བཞོས་པའི་རིག་གནས་ཀྱུན་ཤེས་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཡང་དེ་ནས་ལོ་བཞི་
སོང་བ་ས་སྤྱིལ་ལོར་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་སོགས་ཁག་གཅིག་ཤིང་སྤར་ལ་
བཀོད་པ་མཛལ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་ཐར་ཁ་སྤོང་དུ་འང་འཇམ་དབྱེད་ཚོས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་གྱིས་སྣག་ལོའི་བཀའ་འཇུག་སུ་ཏི་བཅུ་གསུམ་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟོ་ང་ཚོས་མ་དཔེ་བྱིས་མ་རྟེན་སོན་བྱུང་བ་

མང་པོ་ལ་གིང་སྐར་གྱི་སྐར་བྱང་ལམོད་ཡོད་པ་བཅས་ལ་གཞིག་ན། གསུང་
འབྲུམ་ཐལ་ཆེ་བ་གིང་སྐར་ལ་བཞོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དུས་གྱི་འཕོ་འབྱུང་གི་སྲིབ་
བས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་མངོན།

སྐྱེད་ལོའི་བཀའ་འབྲུམ་གྱི་དཀར་ཆག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པ་ཞིག་
ད་སྡོམ་མ་མཇལ་ཡང་། རང་རྒྱལ་ལས་གསུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་དབྱེངས་
ཚོས་གྱི་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར། དུས་འཕོར་སྤྱི་དོན་བསྟན་བ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
རང་གཞུང་དག་ལས་ཁ་འཕངས་པ་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན། གཞུང་ལུགས་
གྲགས་ཚེད་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་གཙོ་བོར་མདོ་ཚུགས་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། གསང་
འདུས་བདེ་མཚོག་གྱི་དོར་དུས་འཕོར་སོགས་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་དགྱིལ་ཚོག་
སོགས་ཚོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཚུ་ཅམ་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་། ད་ལྟ་བུ་དཔལ་
བརྟེན་པོ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་ངོ་ལྔ་ཡི་རིང་འཚོལ་བསྟེ་
ཐུབ་པར་ཚོས་ཚན་༥༥ཅམ་ལས་མ་རྟེན། འོན་ཀྱང་གཞུང་སྐོར་འགའ་གས་གྱི་
ཐུག་ལ་སྐྱེད་ལོའི་གསུང་ཚན་པ་ཁ་གས་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་པས། དཔེ་གཡར་རྒྱུའི་རེ་
བ་ལྷན་པར་དོན་སྤྲོད་མ་ཐུང་བར་རྒྱོ་ཐམ་དང་ཡིད་ཆད་ངང་རེ་ཞིག་དེབ་རྒྱུ་
བདུན་པོ་འདི་སྐར་བརྒྱུན་ལྷན་བ་ཡིན། ད་དུང་ཚོས་ཚན་༡༠༠ལྷག་ཅམ་མ་འོང་
པར་འཚོལ་བསྟེ་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་མཚན་ཐོ་རྒྱར་དུ་བཀོད་ཡོད་པས་སྤྱི་དང་བྱེ་
བཀ་གི་བསྟན་ལ་ཁ་ཅམ་མིན་པར་ལྷག་བསམ་ཞིག་གལ་སྲིད་མཚིས་ན་སྤིང་
པོས་དབེན་པའི་ཁ་ཕོ་འབྲུག་སྐད་ལྟར་ཆེམས་གིང་། ཚུགས་ལུང་གི་ཐོག་མདས་
རྒྱལ་བསྟན་མཐུན་སྤྱིལ་གྱི་གསེར་མཁར་གཏོར་བ་ལ་མ་བརྩོན་པར། བསྟན་དང་
འགོ་བར་སྤྲོད་པའི་གསུང་རབ་དཔེ་རྙིང་དག་འཚོལ་བསྟེ་དང་ལྷན་སྤྱོད་ས་བྱ་

རོགས་ཞེས་ཐལ་མོ་སྟིང་ཁར་སྐྱུར་ཏེ་གསོལ་བ་ལན་བརྒྱར་འདེབས་པ་ལགས། །

བཀའ་འབྲུམ་འདིའི་མ་དཔེ་འཚོལ་བསྐྱེད་དང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་ཀླུ་
བདེ་ལེགས་དང་། སྤྱི་ཚུབ་ལས་ཀའི་འགན་ཁུར་བ་མཁན་པོ་འགོ་འདུལ་རྩོ་
རྩེ་གཉིས་ཡིན། ལྷ་དག་ཐེངས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཚུབ་བརྟན་སྟོན་ལམ་དང་
དག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས། ལྷ་དག་ཐེངས་གསུམ་པ་དང་མཐའ་མའི་ལྷས་ཚེན་
གྲུས་པས་ཁུར་བྱེད་ནས་ལྷས་པ་ཡིན། མ་དཔེའི་སྐྱེད་ཡིག་རྣམས་གཞུང་གོང་ལོག་
དང་། དཔེ་མི་འབྲ་བ་ཁག་ཞིབ་བསྐྱུར་ཐོག་འཇུགས་མེད་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། ལྷ་
སྐྱེད་ཡིག་ལོར་མཛོན་གསལ་དག་བཙུན་པ་སྟེ། མ་དཔེའི་ནང་དོན་ལ་བཙུན་
ལྟར་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐོན་ལུལ་སྐད་ཐད་ཀར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་
སོར་བཞག་ཡོད། ཚེས་དཔེ་རྟོན་གི་དབང་གིས་ཚོགས་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཚ་
ཚད་སོང་རིགས་ལ་འོལ་ཚོང་གིས་ཁ་མ་སྐྱེད་བར་ཚོགས་རྟགས་.....རྒྱབ་སྟེ་སྟོང་
པར་བཞག་ཡོད།

ཚེས་འཁོར་ནང་དུ་རྒྱགས་པའི་འགོ་སོང་སོགས་ནི་དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་
འཇུག་ཁང་གིས་ལྷས་ཤིང་།

སྐྱུར་སྐྱེད་གྱི་འགོ་སོང་ཚེས་བྱིན་པོད་སྐོན་ཁང་ནས་བཅར་བ་དང་
གཞན་ཡང་ལྷ་དག་བྱེད་སྐབས་འགོ་སོང་ལ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་མཁན་པོ་
ཏེ་མཁྱིལ་རྩོ་རྩེ་དང་། ཁམས་སྐྱལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ། སྐྱེ་ལེག་ལྷ་དག་པ་
སྤྱིང་དཔོན་པདྨ་སྐལ་བཟང་དང་རྩོ་རྩེ་ཉི་མ། ལྷ་དག་སྐྱེའི་པད་གསར་རྟོན་སོགས་
ལ་གོགས་དན་པ་བརྟན་འཛིན་སྟོ་གོས། ཚེས་འཁོར་དེབ་སྒྲིག་པ་ཚེ་རིང་སྟོལ་མ།

སྐལ་བཟང་ལྟ་མོ། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་། ཡེ་ཤེས་ཚེས་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་
བཀྲིས་ཉེ་མུ་ཚེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ལམ་དུ་འཁྲུལ་ལྷུང་བ་བྱུང་།

ཞེས་དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཐུབ་བརྟན་ཉི་མས་སོ། །

༄༅། །སྐྱུ་ཚང་ལོ་རྩེ་བའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱུ་དང་
བའི་ས་བོན།

ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཙང་སྐྱུ་ཚང་གི་ལོ་རྩེ་བ་སྐྱུ་བ་ཤེས་རབ་
རིན་ཆེན་ནམ་སྐྱུ་ལོ་སྐྱུ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་བརྩུན་བཟང་གསུམ་འཚད་
ཚུད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་ཉོག་ལྟར་མདོན་པར་མཐོ་ཞིང་སྟོན་བའི་གྲགས་དཀར་སྤྱིད་ཚེའི་གོང་བ་ལས་
ཀྱང་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་བ། མདོ་སྐྱུ་ཐུག་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་
བའི་སྐྱོབས་པ་ཐོབ་པ། བདུད་དང་སྤྱིར་རྒྱུ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་བའི་རྩོ་མི་
ཐོགས་པ་ལྟག་བཅས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་དང་དབྱུང་གཉེན་གཅིག་ཤུར་ཤུར་
པ་དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ།

དེ་ཡང་སྐྱུ་བརྟམས་བའི་ཡུལ་ནི་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་གངས་ཅན་བོད་
ཆེན་པོའི་སྤོངས་འདིར། ཚོས་དང་རིག་བའི་འབྱུང་གནས་དབྱུང་གཙང་ས་ཡི་ཆ་
ལ་སྟོད་སྟངས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྟོད་གཙང་གི་སྤྱོད་པ། དེ་ལ་ཡང་གཡས་རུ་དང་
གཡོན་རུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཙང་གཡས་རུ་ལང་འགོ་ཁང་དམར་ཞེས་པར།
ཡུལ་གྱི་དགོ་བརྩུ་ཚང་བའི་གནས་སུ། ཡབ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་རྒྱལ་
གཉིས་གྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་རབ་བྱུང་བདུན་བའི་ཤིང་བྱ་ལོར་དགོ་ལེགས་གྱི་མཚན་མ་དང་
བཅས་ཉེ་སྐྱུ་འབྱུངས།